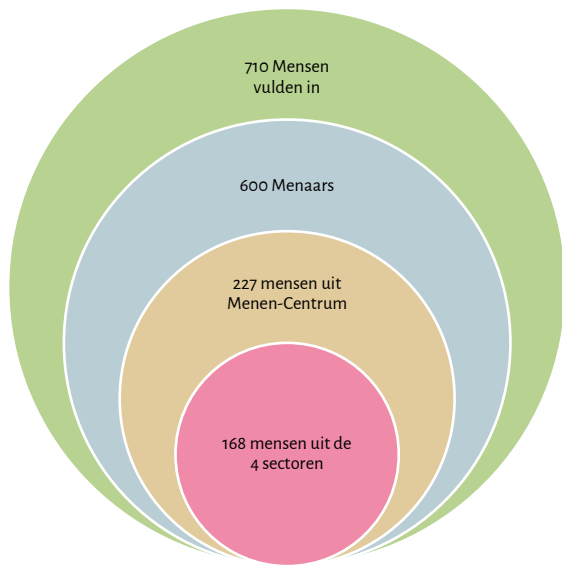

VOORBEREIDING STUURGROEP 2

MEI

Dag deelnemer

De sociale norm van roken. Een belangrijke factoren bij starten met roken, stoppen met roken, een rookvrije omgeving... In Mene Centrum zijn we aan het werken om deze sociale norm in kaart te brengen en deze een stapje meer rookvrij te maken. Op 2 mei hierover meer.

In maart stuurden we een vragenlijst de wereld in. In totaal hebben 710 mensen de vragenlijst ingevuld. Daarvan wonen 600 mensen in Mene. 227 zijn mensen die wonen in de buurt Mene Centrum en 168 in de 4 belangrijkste statistische sectoren (Mene-Centrum, Sabbestraat, Arsenaalstraat, Wahisstraat).

We hebben de gegevens vanuit de bevraging verwerkt en samengelegd met wetenschappelijke literatuur. Met als resultaat: 8 inzichten.

8 inzichten

Bij elk inzicht staat langs de linkerkant de wetenschappelijke onderbouw uit de literatuur. Aan de rechterkant is de onderbouw uit de bevraging terug te vinden. Bij elk inzicht zijn ook uitdagingen (hoe-kunnen-we-vragen) geformuleerd waarmee aan het inzicht kan gewerkt worden.

Opdracht:

1. Welk inzicht lijkt jou het belangrijkste om aan te pakken om de sociale norm rond roken een stapje meer rookvrij te maken. En welke lijkt jou haalbaar om iets mee te doen?
2. Heb jij een alternatieve "hoe-kunnen-we-vraag"?

1: Als jongeren denken dat veel mensen roken is de kans groter dat ze starten met roken. Gelukkig zijn er meer niet rokers en kan deze norm bijgesteld worden.

Het overschatten van het aantal rokers kan mensen aanzetten tot roken

Het overschatten van het gebruik van tabak bij vrienden verhoogt significant het eigen gebruik 1 jaar later. Vooral bij jongens.

Massamediacampagnes kunnen de perceptie van descriptieve norm van sigaretten bijstellen.

Ongeveer 35% van de respondenten gaat (helemaal) akkoord met de stelling dat veel burens roken

HOE KUNNEN WE... jongeren bewust maken van het feit dat de meeste mensen niet roken?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

2: Het effectief veel mensen in de omgeving zien roken is gelinkt aan zelf roken. Daarbij geldt dat dichtere vrienden/ouders een belangrijke invloed hebben.

Opgroeien met veel rokende mensen in je omgeving is positief gelinkt aan het feit dat je roken als normaal volwassen gedrag ervaart, iets is wat kinderen doen en het ook niet erg vindt dat anderen rond je roken.

Het hebben van rokende ouders en dichte vrienden die roken is een voorspeller van starten met roken. Verdere peers en volwassenen die roken zijn minder belangrijke voorspellers.

De gepercipieerde goedkeuring van roken is minder belangrijk als voorspeller om te starten met roken dan het zien roken van ouders en dichte vrienden.

60% ziet elke dag mensen die roken op straat.

Bijna de helft van de buurtbewoners geeft aan dat ze aan de scholen dagelijks/regelmatig mensen zien die roken.

Aan bushaltes en op pleintjes zien buurtbewoners nog vaker mensen roken

HOE KUNNEN WE... mensen bewust maken van het voorbeeld dat ze geven aan jongeren?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

3: In huis roken wordt mee bepaald door de sociale norm. Veel vrienden hebben die (in huis) roken is gelinkt aan zelf in huis roken.

De sociale norm kan een rol spelen in hoe vaders kijken naar een rookvrij huis.

Het aantal vrienden dat rookt, het aantal mensen van het zelfde geslacht en leeftijd dat roken, het aantal mensen dat in huis rookt heeft een effect op het zelf in huis rookt zowel bij vaders als moeders.

Er is een negatieve link tussen subjectieve norm (in welke mate keuren je vrienden/familie/... roken in huis goed) en roken in huis. Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen.

25% van de bevroegde buurtbewoners geeft aan in huis te roken. Ongeveer 10% rookt enkel als er geen kinderen aanwezig zijn.

93% gaat (helemaal) akkoord met de stelling dat in huis roken als er kinderen bij zijn niet oké is. (81% bij rokers)

HOE KUNNEN WE... mensen bewust maken van het feit dat de meeste mensen niet roken in huis of in huis roken niet goed keuren?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

4: Rookvrij beleid draagt bij aan een meer rookvrije sociale norm. En een meer rookvrije sociale norm vergroot het draagvlak om zich aan de rookvrije afspraak te houden.

Sociale norm kan samen met rookstatus, blootstelling aan tabaksrook en demografische verschillen iemands steun voor rookvrije plekken beïnvloeden.

Een rookvrije plek draagt bij aan een voorkeur voor rookvrije omgeving en tolerantie ten opzichte van een rookvrij beleid.

62% van de buurt is akkoord met de stelling dat roken op publieke plaatsen verboden moet worden. Bij rokers is dit 18% (N=33). Voor plekken waar veel kinderen komen stijgt dit cijfer naar 91% voor de buurt (81% bij rokers ; 93% bij niet-rokers)

HOE KUNNEN WE... de buurt motiveren om een plek waar veel kinderen komt rookvrij te maken en te houden?

HOE KUNNEN WE... plekken waar veel kinderen komen creëren die rookvrij zijn?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

5: Professionals hebben impact. Soms hebben ze hiervoor extra ondersteuning/aanmoediging nodig.

De sociale norm die heerst in een bepaalde zorgsetting speelt mee bij het aanspreken van rokers door vroedvrouwen. Als het de norm is dat ze zwangere vrouwen aanspreken zal dit meer gebeuren.

Artsen zijn zich niet bewust van hun rol in tabaksontmoediging. Ze kunnen hier bijdragen aan het veranderen van de sociale norm.

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

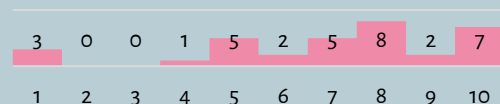
6: Veel mensen willen stoppen met roken, ook in Menen Centrum. Inzetten op een campagne rond de sociale norm kan mensen aanzetten om effectief te stoppen.

Campagnes die inzetten op de sociale norm kunnen de opportuniteiten tot rookstop verhogen en barrières verminderen

Het overschatten van het aantal rokers kan mensen verhinderen van te stoppen met roken

De perceptie van hoeveel andere mensen er gestopt zijn met roken is een belangrijke variabele van stoppen met roken.

Op een schaal van 1 tot 10 hoe graag wil je stoppen met roken?

40% van de rokers weet niet of hun burens recent gestopt zijn met roken

HOE KUNNEN WE... mensen die stoppen hun rookstopopgave laten delen?

HOE KUNNEN WE... een campagne opzetten om mensen bewust te maken van hoeveel mensen er gestopt zijn in de buurt?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

7: In de buurt zijn al verschillende mensen gestopt met roken. Terugval komt bij verschillende mensen voor. Een meer niet rokenorm kan terugval uitstellen.

Het hervallen als mensen gestopt zijn komt veel voor. In het bijzonder als mensen leven in omgeving waar een pro roken sociale norm aanwezig is.

Ongeveer 75% van de rokers die in Mene Centrum wonen heeft al een rookstop poging ondernomen in het verleden, maar herviel. Stress en tegenslag zijn de twee belangrijkste redenen om terug te starten.

HOE KUNNEN WE... de ondersteuning en aanmoediging van de buurt bij rookstop zo groot mogelijk maken?

HOE KUNNEN WE... een ondersteunende omgeving in de buurt installeren om de kans op hervall bij rookstop op klein mogelijk te maken?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.

8: Het zien van e-sigaretten in de omgeving is gelinkt aan de intentie om te stoppen met roken. Daarnaast is het zien van de e-sigaretten in de omgeving ook gelinkt aan meer jongeren die het gebruiken.

Het zien gebruiken van e-sigaretten in de publieke ruimte is gelinkt aan de intentie om te stoppen met roken.

Het zien gebruiken van e-sigaretten in de omgeving is positief gelinkt aan het starten met e-sigaretten

Ik ben nu gestopt met roken en ben overgeschakeld met vape zonder nicotine is dit ook schadelijk?

Ik vind dat het verboden moet worden voor jongeren en ook het vaperen

HOE KUNNEN WE... ... e-sigaretten als een opportuniteit gebruiken bij het stoppen met roken in de buurt zonder dat het jongeren aanzet om te roken?

HOE KUNNEN WE... Voeg eventueel zelf een hoe kunnen we vraag in.